

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
1027 Budapest, Királyfürdő u. 4.
1255 Budapest., Pf.: 2.

17.M.3268/2014/13.

**Alkotmánybíróság
részére**

1015 Budapest
Donáti u. 35-45.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: <u>III/1840-O/2014</u>	
Érkezett: <u>2014 NOV 06.</u>	
Példány: <u>1</u>	Kezelőiroda: <u>III</u>
Melléklet: <u>Ø</u> db	

Tisztelt Alkotmánybíróság !

A bíróság a [REDACTED] felperes által a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság alperes ellen, társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata iránti indított perében, a Polgári perrendtartásról szóló **1952. évi III. törvény** (továbbiakban: **Pp.**) **155/B. §**-ban biztosított jogkörénél fogva

i n d í t v á n y o z z a

az egyes, tartós időtartamú szabadságelvonást elszenvedettek részére járó juttatásról szóló **267/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés a)** pontjának aláhúzással jelölt szövegrésze: *„Juttatásra jogosult az a magyarországi lakóhellyel rendelkező magyar állampolgár, aki a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte vagy rokkant, ha elítélése az 1956-os népfelkeléssel összefüggő elítélések orvoslásáról rendelkező 1989. évi XXXVI. törvény, vagy az 1945 és 1963 közötti törvénysértő elítélések orvoslásáról rendelkező 1990. évi XXVI. törvény alapján semmis.”* egyedi normakontroll eljárás során történő felülvizsgálatát az Alkotmánybíróságról szóló **2011. évi CLI. törvény** (továbbiakban: **Abtv.**) **25. §**-a alapján.

I n d o k o l á s

1.) Az Alkotmánybíróság hatáskörét megállapító, illetőleg az indítványozó jogosultságát megalapozó alaptörvényi és törvényi rendelkezések

Magyarország Alaptörvényének 24. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében az Alkotmánybíróság bírói kezdeményezésre soron kívül, de legkésőbb kilencven napon belül felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazandó jogszabálynak az Alaptörvénnyel való

összhangját. Ugyanezen cikk **(3)** bekezdése szerint az Alkotmánybíróság a **(2)** bekezdés **b)** pontjában foglalt hatáskörében megsemmisíti az alaptörvénnyel ellentétes jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést.

Az **Abtv. 25. §**-a úgy rendelkezik, hogy ha a bírónak az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, a bírósági eljárás felfüggesztése mellett az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezi a jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását.

A bíróság a **Pp. 155/B. §**-a alapján az Alkotmánybíróságnak a jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló eljárását az Abtv.-ben foglalt szabályok szerint hivatalból vagy kérelemre kezdeményezheti. A bíróság ezen eljárását az a fél kezdeményezheti, aki szerint a folyamatban lévő ügyében alkalmazandó jogszabály alaptörvény-ellenes.

2.) Az eljárás megindításának indokai

A bíróság előtt 17.M.3268/2014. számon folyamatban lévő per tárgya az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság 2013. augusztus 21-én kelt másodfokú határozatának bírósági felülvizsgálata, ami helybenhagyta az alperes 2013. július 24-én kelt elsőfokú határozatát, amely elutasította a felperesnek az egyes tartós időtartamú szabadságelvonást elszenvedettek részére járó juttatás iránti igényét. A felperes a keresetében kérte a fenti társadalombiztosítási határozatok bírósági felülvizsgálatát.

A támadott közigazgatási határozat alapját képező tényállás a következő:

A Székesfehérvári Járásbíróság 1966. december 22-én kelt B.VII.1936/1966/3. számú első fokú ítéletével a felperest sokszorosítás útján elkövetett izgatás büntette miatt elítélte. A Járásbíróság ítélete a Székesfehérvári Megyei Bíróság 1967. március 30. napján kelt, Bf.148/1967/8. számú ítéletével jogerőssé vált.

A rendszerváltást követően a Székesfehérvári Városi Bíróság az 1992. augusztus 5. napján kelt, 1.Be-16/1992/3. számú ítéletével a Székesfehérvári Járásbíróság, illetve a Székesfehérvári Megyei Bíróság előbb hivatkozott ítéleteit semmissé nyilvánította, hivatkozva az 1963. és 1989. között elkövetett egyes állam és közrend elleni bűncselekmények miatt történt elítélések semmisség nyilvánításáról rendelkező 1992. évi XI. törvény 1.§-ára, amely alapján semmissé kell nyilvánítani az -ebben a törvényben meghatározott bűncselekmények miatt- 1963. április 5. és 1989. október 15 között történt elítéléseket.

Ennek alapján a felperes 2013. július 11-én az egyes tartós időtartamú szabadságelvonást elszenvedettek részére saját jogon járó juttatás iránti igényt terjesztett elő az alperesnél.

Az alperes az elutasító határozatában hivatkozott a 267/2000. /XII.26./ Korm. rendelet 1.§ (1) bekezdésének a) pontjára, amely szerint a juttatásra nem jogosultak azok, akiknek az 1963. és 1989. között elkövetett egyes állam- és közrend elleni bűncselekmények miatt történő elítélését a bíróság az 1992. évi XI. törvény alapján semmisítette meg. Az alperes álláspontja szerint ez azt jelenti, hogy az 1992. évi XI. törvény alapján semmissé nyilvánított ítéletekkel érintett személyek az egyes tartós időtartamú szabadságelvonást elszenvedettek részére járó juttatásra -a fenti jogszabályhely alapján- nem lehetnek jogosultak.

A felperes kezdeményezte, hogy a bíróság forduljon az Alkotmánybírósághoz a közigazgatási határozatok alapját képező 267/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése a) pontja alaptörvény-ellenességének egyedi normakontroll keretében történő vizsgálata érdekében. A bíróság a felperes indítványát részben megalapozottnak találta, ezért az 17.M.3268/2014. számú per tárgyalását felfüggesztette, és az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezéséről határozott a 17.M.3268/2014/.13. számú végzésében.

A bíróság álláspontja a támadott jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenessége kapcsán a jelen indítvány 4. pontjában kerül részletesen kifejtésre.

3. Az Alkotmánybíróság által vizsgálendő jogszabályi rendelkezés

Az Alkotmánybíróság által vizsgálendő jogszabályi rendelkezés az egyes tartós időtartamú szabadságelvonást elszenvedettek részére járó juttatásról szóló **267/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése a)** pontjának aláhúzással jelölt szövegrésze, ami az alábbiak szerint rendelkezik: *„Juttatásra jogosult az a magyarországi lakóhellyel rendelkező magyar állampolgár, aki a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte vagy rokkant, ha elítélése az 1956-os népfelkeléssel összefüggő elítélések orvoslásáról rendelkező 1989. évi XXXVI. törvény, vagy az 1945 és 1963 közötti törvénysértő elítélések orvoslásáról rendelkező 1990. évi XXVI. törvény alapján semmis.”*

4. Az Alaptörvény megsértett rendelkezései és az alaptörvény-ellenesség indokolása

A támadott jogszabályi rendelkezés elsősorban az **Alaptörvény XV. cikk (1)** bekezdésének **1.** mondatába ütközik, amelynek értelmében a törvény előtt mindenki egyenlő.

A támadott jogszabályi rendelkezés másodsorban az **Alaptörvény XV. cikk (2)** bekezdésébe ütközik, amely szerint Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

A fentiekén túl a jogszabályi rendelkezés az **Alaptörvény IV. cikk (4)** bekezdésébe ütközik, ami rögzíti, hogy akinek szabadságát alaptalanul vagy törvénysértően korlátozták, kárának megtérítésére jogosult.

A **267/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet** támadott rendelkezése ésszerű indok nélkül különbözteti meg az egyes tartós időtartamú szabadságelvonást elszenvedett jogalanyokat, amikor a juttatást attól teszi függővé, hogy a tartós időtartamú szabadságelvonást az érintett melyik időszakban szenvedte el. A jogszabályhely olyan kérdésben teszi megkülönböztető ismérvvé a szabadságelvonással töltött időszakot, amelyben az teljes mértékben irreleváns. A juttatás vonatkozásában ugyanis nem annak van jelentősége, hogy a szabadságelvonást a jogalany melyik időszakban szenvedte el, hanem, hogy azt, milyen okból kellett elszenvednie.

Az Országgyűlés a rendszerváltás után három, ún. semmisségi törvényt alkotott annak érdekében, hogy politikai, erkölcsi és anyagi elégtételt adjon azoknak, akik a kommunista diktatúra áldozatai voltak. Ezek a semmisségi törvények a következők:

- Az 1989. évi XXXVI. törvény az 1956-os népfelkeléssel összefüggő elítélések orvoslásáról.
- Az 1990. évi XXVI. törvény az 1945. és 1963. közötti törvénysértő elítélések semmisé nyilvánításáról.
- Az 1992. évi XI. törvény, az 1963. és 1989. között elkövetett egyes állam és közrend elleni bűncselekmények miatt történ elítélések semmissé nyilvánításáról.

És bár a jogalkotó ezeket az elítéléseket semmissé nyilvánította, a jelen indítvánnyal támadott jogszabályhely mégis különbséget tesz a tartós időtartamú szabadságelvonást elszenvedettek között aszerint, hogy a szabadságelvonást, mely időszakban szenvedték el. Ennek a különbségtételnek ésszerű indoka nincs, hiszen az 1963. után elítéltek ugyanúgy a diktatúra áldozatai, mint az 1963. előtt elítéltek. Ezt a jogalkotói szándékot erősíti meg az 1992. évi XXXII. törvény is, amely rendelkezik a semmisnek tekintendő, elítéléssel érintett személyek kárpótlásáról. Ennek a törvénynek az 1.§-a kimondja, hogy kárpótlás illeti meg az 1939. március 11. és 1989. október 23. között életüktől vagy szabadságuktól politikai okokból jogtalanul megfosztottakat. Tehát ez törvény már kiterjeszti a kárpótlási kötelezettséget az 1963. után elítéltekre is.

Mindezekre tekintettel a bíróság osztja a felperes álláspontját abban a tekintetben, hogy a **267/2000. (XII.26.) Korm. rendelet 1.§ /1/ bekezdésének a/ pontjának** aláhúzással jelölt része alaptörvény ellenes, mivel különbséget tesz aszerint, hogy mely időszakban elkövetett sérelem orvoslására kiadott semmisségi törvény hatálya alá tartozókra terjedhet ki a juttatás. És így az indokolatlan és önkényes különbségtételt eredményez az állampolgárok között, ezért az az alaptörvényes fent idézett rendelkezéseibe ütközik.

5. Kérelem

A bíróság a fent kifejtett indokok alapján kéri a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a **267/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése a) pontja** fentiekben megjelölt szövegrészének alaptörvény-ellenességét, és a jogszabályhelynek

ezt a részét semmisítse meg. A bíróság kéri továbbá a támadott jogszabályhely-rész alkalmazásának kizárását a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt 17.M.3268/2014. számon folyamatban lévő eljárásban.

Budapest, 2014. október 16.

.